

PHÂN TÍCH BÀI THƠ SỐ 28 CỦA TA-GO

1. Dàn ý phân tích Bài thơ số 28 của Ta-go

a. Mở bài:

- Giới thiệu tình yêu trong bài thơ số 28 của Ta-go.

b. Thân bài:

- Hình ảnh đôi mắt được lặp đi lặp lại trong sáu câu thơ đầu.
- Người ta nói đôi mắt là cửa sổ tâm hồn, nơi thể hiện tình cảm của con người.
- Nhà thơ lấy hình ảnh đôi mắt để diễn tả tâm trạng của mình.
- Sự khát vọng hòa quyện giữa hai tâm hồn, thể hiện tâm hồn của nhà thơ.
- Sự hòa hợp giữa trăng và biển, sự hòa hợp mà tác giả mong muốn.
- Trái tim con người là một thế giới bí ẩn, con người không thể khám phá được.
- Tác giả nói rằng trái tim nhỏ bé những con người không thể tìm được ranh giới của nó.
- Trái tim thể hiện sự to lớn, rộng lớn vô cùng.
- Tình yêu vô hạn.
- Khẳng định rằng chúng ta không bao giờ biết được giới hạn của tình yêu.

c. Kết bài:

- Nêu cảm nhận của em về tình yêu trong bài thơ số 28 của Ta-go.

2. Em hãy phân tích tác phẩm Bài thơ số 28

Tập thơ Người làm vườn là một trong những tác phẩm xuất sắc của Ta-go, nhà văn gốc Ấn Độ viết về cuộc đời và tình yêu với cuộc sống. Tên tác phẩm cũng thể hiện ước nguyện muốn được làm người chăm sóc vườn hoa cuộc đời, với tâm hồn, tình yêu chan hòa sâu sắc với thiên nhiên, với con người và thi nhân chính là người vun xới chăm sóc cho vườn hoa kì diệu ấy. Trong tập thơ đầy trữ tình và triết lý này thì bài thơ số 28 hay nhất và được chú ý hơn cả.

Mở đầu bài thơ là lời của chàng trai miêu tả về người con gái anh yêu, anh nhìn vào đôi mắt, nơi mệnh danh là cửa sổ tâm hồn và anh thấy đôi mắt ấy sao "băn khoăn" thế, lại "buồn" vì có chi. Hóa ra đôi mắt ấy muốn "nhìn vào tâm tưởng" của chàng trai tựa như "trăng kia muốn vào sâu biển cả", thể hiện khát khao được sống đôi như hai biểu tượng thiên nhiên vĩnh cửu và xinh đẹp của tạo hóa của người con gái trong tình yêu.

Tình yêu của người con gái tựa ánh trăng thanh mát, trong sáng, ngây thơ, còn với chàng trai, anh là biển cả mênh mông lại sâu rộng, chẳng biết còn bao điều bí mật mà trăng kia không thể với tới ngoài một mặt biển phẳng lặng. Chàng trai sẵn sàng để bản thân "trần trụi" phơi bày bản thân, cũng chẳng giấu giếm cô gái điều chi, thế nhưng "Chính vì thế em không biết gì tất cả về anh" đây là một nghịch lý có vẻ vô lý, nhưng trong tình yêu nó lại là sự thật không thể chối cãi, bởi tình yêu vốn đầy bí ẩn và kỳ diệu.

Tình yêu đến, "Thần Ái tình đã gõ cửa trái tim" nhưng em vào đã hay, đã biết gì nhiều về anh. Em là ánh trăng, anh là mặt biển (trong xanh) - Hai hình ảnh so sánh này diễn tả rất hay một tình yêu trong sáng chân thành, dào dạt và sự khao khát yêu thương. Cô gái có đôi mắt

huyền mới có cái nhìn lung linh của ánh trăng kia. Và chàng trai có tình yêu nồng nàn, chân thành, trong sáng thì ánh trăng kia mới có thể soi vào tận đáy biển cả.

Hình ảnh ánh trăng và biển cả đã thể hiện tài tình men say ái tình: niềm khao khát hạnh phúc và sự hòa hợp tâm hồn lứa đôi trong "cái thuở ban đầu lưu luyến ấy". Lời tỏ tình nồng nàn yêu thương, đàng hoàng và tin cậy. Tình yêu đâu chỉ là "tìm kiếm" mà còn là "phát hiện" những vẻ đẹp tiềm ẩn trong tâm hồn, trong tính cách người tình của em. Như một lời nhắc khẽ mà rung động.

*"Đôi mắt em muốn nhìn vào tâm tưởng của anh
Như trăng kia muốn vào sâu biển cá.
Anh đã để cuộc đời anh trần trụi dưới mắt em,
Anh không giấu em một điều gì
Chính vì thế mà em không biết gì tất cả về anh"*

Trong tình yêu, thì sự tin tưởng lẫn nhau là một yếu tố rất quan trọng, nhưng dường như ở đây cô gái chưa thật sự tin tưởng chàng trai nên muốn nhìn sâu vào tâm tưởng của anh để tìm hiểu, khám phá mọi bí mật. Đôi mắt được ví như lăng kính của cuộc sống mà qua đó ta có thể nhìn thấy mọi vật, nhưng ở đây đã có một sự cường điệu hóa, đôi mắt chỉ có thể nhìn được những vật thuộc phạm vi về hình ảnh bên ngoài, nhưng trong câu thơ, cô gái muốn dùng đôi mắt của mình để nhìn thấu trái tim chàng trai, muốn biết anh đang nghĩ gì, điều lẽ ra mà chỉ có con tim mới cảm nhận được.

Tác giả sử dụng hình ảnh so sánh khát khao của cô gái như "trăng" muốn vào sâu "biển cả". Đây là một hình ảnh ẩn dụ rất lãng mạn, trăng chìm xuống biển như hòa nhập vào mặt biển vô tận mênh mông, đem ánh sáng của mình làm lấp lánh mặt nước biển, qua hình ảnh này cô gái thể hiện rõ khát khao của mình, muốn tâm hồn của mình hòa nhập vào tâm hồn của chàng trai. Biết rõ khát khao của cô gái, chàng trai bày tỏ hết lòng mình mong rằng cô gái sẽ hiểu.

Chàng trai khao khát được hiến dâng hết tất cả những gì mình có cho cô gái, nếu đời anh là viên ngọc cao quý, anh cũng sẵn sàng đập nát chỉ để hóa thành chiếc vòng đeo cổ, được kề cận với trái tim của người con gái anh thương. Nếu là đóa hoa hương sắc thanh cao anh cũng sẵn sàng ngắt lấy bản thân, cài lên mái tóc nàng, để được kề cận vẻ xinh đẹp của người yêu.

*"Nhưng em ơi, đời anh là một trái tim
Nào ai biết chiều sâu và bến bờ của nó,
Em là nữ hoàng của vương quốc đó
Ấy thế mà em có biết gì biên giới của nó đâu!"*

Nhưng một sự thật rằng, anh chẳng thể là những thứ ấy mà anh là một "trái tim", một trái với tình yêu cháy bỏng, vô bờ vô bến, cũng chẳng có ranh giới nào, anh cho cô bước vào ngự trị trong trái tim ấy, nhưng cô lại chẳng nắm rõ trái tim ấy đang bộn bề trong những nỗi niềm chi và "biên giới" của nó tận nơi đâu. Và tình yêu ấy cứ mãi trong một vòng vây lạ lùng, cô gái muốn đi sâu vào trái tim chàng trai, anh cũng rất sẵn lòng nhưng mọi chuyện chỉ có thể dừng lại ở bề nổi, bởi sâu trong kia là những gì khác lạ chẳng ai lý giải nổi, kể cả người thân thương nhất.

Trong tình yêu có rất nhiều cảm xúc, lúc thì vui sướng lúc thì khổ đau và những cảm xúc này là vô tận không biết đâu là giới hạn. Trong tình yêu cũng rất nghịch lí và mâu thuẫn, mặc dù

anh luôn ở bên em, gắn bó khăng khít với em, cùng nhau chia sẻ mọi niềm vui nỗi buồn nhưng anh vẫn khẳng định không bao giờ em có thể hiểu hết được trái tim anh.

Bài thơ sử dụng rất nhiều hình ảnh so sánh, ví von và cách nói nghịch lí cho thấy trong tình yêu còn nhiều điều khó hiểu, không thể lí giải được. Cần phải thấu hiểu, hòa nhập vào nhau, như vậy mới có được tình yêu vĩnh cửu.

3. Bình giảng về Bài thơ số 28 của Ta-go

Nhắc tới Ta-go nhà thơ lớn của Ấn Độ là nhắc tới tập thơ “người làm vườn”, các bài thơ trong đó không được đặt tên mà được đánh dấu thứ tự, bài thơ số 28 được xem là tác phẩm hay nhất trong tập thơ ấy và trở thành bài thơ tình xuất sắc trong hội thơ thế giới.

Đề tài tình yêu luôn là đề tài được nhiều nhà thơ lựa chọn để sáng tác và thể hiện cảm xúc của mình, khi thì dạt dào, mãnh liệt, lúc thì lãng mạn, yên ả nhưng cũng có khi sôi nổi và hào hứng, tất cả được tác gửi gắm vào thơ ca như lời tâm sự, bộc bạch về cuộc đời, cuộc sống của họ.

Bài thơ chính là lời tỏ tình của một chàng trai có tâm hồn nghệ sĩ tỏ tình với cô gái xinh đẹp mà chàng từ lâu đã đem lòng yêu mến, qua lời tỏ tình của mình chàng nhận ra rằng tình yêu là thứ gì đó vừa thật vừa ảo, không có giới hạn, là vĩnh cửu, là bất diệt và mãi mãi nằm trong trái tim của những người đang yêu, cũng à lời nhắn nhủ của ông gửi tới những ai đang yêu, sẽ yêu và đã yêu đang chìm đắm trong men say tình ái: muốn yêu nhau dài lâu thì chúng ta phải hiểu nhau, thương nhau, đồng cảm và chia sẻ mọi thứ để cùng nhau đối mặt với khó khăn, thách thức trong cuộc sống. Có như vậy thì tình yêu mới có thể trường tồn và bền vững được.

*"Đôi mắt em muốn nhìn vào tâm tưởng của anh
Như trăng kia muốn vào sâu biển cá.
Anh đã để cuộc đời anh trần trụi dưới mắt em,
Anh không giấu em một điều gì
Chính vì thế mà em không biết gì tất cả về anh"*

Viên ngọc, đoá hoa là những vật vừa quý giá, vừa đẹp đẽ mà tạo hóa cho con người. Đời anh cũng đẹp và quý giá như vậy, nhưng nếu cần làm cho em xinh đẹp hơn, quý giá hơn, anh cũng nguyện ước hiến dâng cho em. Đó Là tinh thần hi sinh, tấm lòng hiến dâng đến như vậy, nhưng vẫn chưa đủ sức đáp ứng sự (lời hỏi của người yêu. Điều mà người yêu cần đến là thứ khác. Tình yêu của chàng trai lại chuyển lên cung bậc cao hơn là hiến dâng trái tim.

Nghĩa bài thơ được diễn giải theo tầng bậc từ thấp đến cao, từ cụ thể đến trừu tượng, từ nghĩa thực đến nghĩa triết lí, và cảm xúc trong bài cũng được nâng dần. Bài thơ được kết cấu theo tầng bậc. Ý một : Anh xin dâng hiến trọn vẹn cuộc đời anh cho em. Ý hai : Nhưng không bao giờ em có thể chiếm lĩnh trọn vẹn trái tim anh. Hai ý này ngày càng được bổ sung ở mức độ cao hơn trong những lập luận của toàn bài.

Sự đối lập giữa khát vọng giải bày, dâng hiến, chan hoà vào tâm hồn người yêu và cái bí ẩn không gì khám phá nổi của trái tim là những đối lập tồn tại mãi mãi trong tình yêu. Sự hoà hợp trọn vẹn trong tình yêu là điều không thể, nhưng tình yêu luôn là niềm khao khát cái trọn vẹn ấy. Nếu mỗi người tình đều biết hướng về cái trọn vẹn để nắm bắt, dựng xây, điều đó sẽ đem đến hạnh phúc trong tình yêu. Phải chăng đây là triết lí tiềm ẩn của thơ tình Ta-go?

Với những từ nếu, chỉ để tiếp tục khẳng định, tác giả lí giải những đòi hỏi tưởng như nghịch lí mà ngấm ra lại rất có lí. Ông lại vận dụng thủ pháp so sánh, ví von để khám phá chiều sâu

và bến bờ của trái tim. Trái tim con người là thế giới bí ẩn, không dễ dàng gì do được độ nông sâu, rộng hẹp của nó. Nó cũng có một chiều sâu thăm thẳm như chiều sâu của biển cả, cũng có bến bờ vô biên như vũ trụ, nhưng có lúc nhỏ bé như một vương quốc mà nữ hoàng vì nó khó biết được biên giới của nó xa, gần, rộng, hẹp tới đâu.

Chính vì khoảng cách đó mà tình yêu đòi hỏi rút ngắn lại bằng sự đồng cảm, hòa hợp, trái tim con người bình thường cũng dễ làm được điều đó. Nếu trái tim chàng trai có phút, giây lạc thú thì người yêu cũng dễ dàng chia vui với chàng nụ cười nhẹ nhõm. Nhưng trái tim của chàng khổ đau thì người yêu cũng thông cảm với chàng rất nhanh bằng hàng lệ trong.

*"Nhưng em ơi, đời anh là một trái tim
Nào ai biết chiều sâu và bến bờ của nó,
Em là nữ hoàng của vương quốc đó
Ấy thế mà em có biết gì biên giới của nó đâu!"*

Hệ thống những hình ảnh tượng trưng, so sánh này làm cho những hình ảnh của tình yêu, của tâm hồn, của trái tim người đang yêu được mỹ lệ hoá, lung linh những sắc màu huyền diệu. Bài thơ mang tính chất mê hoặc vì lẽ đó. Đây là một bài thơ trữ tình giàu chất triết lí. Chất triết lí của bài thơ thể hiện trên nhiều bình diện : Đó là những lập luận, đưa ra giả thiết rồi phản bác lại với những mẫu câu lặp lại : Nếu... chỉ là... nhưng. Sự vật của đời sống không chỉ được nhìn nhận theo một chiều mà luôn đặt trong sự nghi vấn để tìm sự thật cuối cùng.

Ta-go muốn nói điều gì về tình yêu? Có lẽ ông muốn nói lên một chân lí: Tình yêu là một cuộc dâng hiến trọn vẹn và là một quá trình khám phá, tìm tòi. Nhưng trái tim tình yêu mãi vẫn là những điều bí ẩn. Chiếm lĩnh cái bí ẩn, vô bờ, không giới hạn của tâm hồn người yêu sẽ luôn là những khát khao vĩnh cửu của con người.

4. Bài văn cảm nhận về văn bản Bài thơ số 28

Ta-go là một nhà văn, nhà thơ lỗi lạc của Ấn Độ được đọc giả trên khắp thế giới yêu mến và tôn sùng. Vào tuổi năm mươi, khi người vợ yêu dấu của ông qua đời, đã có nhiều bài thơ tình được ra đời và được đón nhận hết sức nồng nhiệt. Trong đó bài thơ số 28 trong tập thơ "Người làm vườn" là một trong những bài thơ rất được yêu thích.

*"Đôi mắt em muốn nhìn vào tâm tưởng của anh
Như trăng kia muốn vào sâu biển cá.
Anh đã để cuộc đời anh trần trụi dưới mắt em,
Anh không giấu em một điều gì
Chính vì thế mà em không biết gì tất cả về anh"*

Bài thơ làm cho người ta quyến luyến không chỉ ở hình ảnh, ngôn từ đẹp đẽ mà còn bởi tình yêu chân thành sâu sắc cất lên từ một trái tim nồng cháy yêu thương. Ta-go mở đầu bài thơ của mình bằng đôi mắt của người yêu: "Đôi mắt em băn khoăn u buồn, đôi mắt em muốn dò hỏi ý nghĩa lời anh nói, như mặt trăng muốn soi vào đáy biển." Đôi mắt là cửa sổ tâm hồn, chỉ cần nhìn vào đôi mắt ta dường như có thể nắm bắt hết tâm tư đang xáo động của một con người.

Ở đây nhìn vào mắt người yêu, chàng trai đã nhìn thấy hết những mong muốn của cô gái trong tình yêu, đó là mong muốn được hiểu rõ người mình yêu, giống như "trăng muốn soi vào tận đáy biển". Ta có thể thấy đôi mắt đẹp và sáng như trăng của cô gái là một đôi mắt đa cảm, một đôi mắt nhìn vào mà nhận thấy bao nhiêu câu hỏi thăm kín, đôi mắt ấy muốn nhìn thấu tâm sâu của đáy biển, đó chính là tâm tư rộng lớn của người yêu.

Tác giả thường đưa ra một giả định không thực, sau đó tiến hành bước phủ định giả thuyết ấy để hướng tới một sự khẳng định mới, tạo ra bất ngờ và hứng thú. Cái bí ẩn của tình yêu xuất hiện cho dù em có là nữ hoàng của vương quốc tình yêu đó đi chăng nữa thì nữ hoàng ấy cũng chẳng dễ gì hiểu được vương quốc của mình.

*"Nhưng em ơi, đời anh là một trái tim
Nào ai biết chiều sâu và bến bờ của nó,
Em là nữ hoàng của vương quốc đó
Ấy thế mà em có biết gì biên giới của nó đâu!"*

Ở đây, tình yêu là cuộc đời, tình yêu vừa rất cụ thể song lại cũng trừu tượng vô cùng, nó vừa hữu hạn tưởng chừng như có một đường biên rõ ràng mà lại vô hạn chẳng biết đâu là bến, đâu là bờ của nó. Bởi thế cho dù nó bao gồm cả niềm vui và nỗi đau thì chính những niềm vui và nỗi đau ấy cũng vô cùng vô tận. Cũng như thế, sự giàu sang của tình yêu, sự thiếu thốn tình yêu là vô tận. ở đây cần thiết phải lí giải nghịch lí này.

Muốn thế phải trở về với các từ chìa khóa: đời anh bằng tình yêu, đời anh là hiện thân của tình yêu, anh là tình yêu. Đến với anh không chỉ đến bằng sự nhận thức thuần túy lí tính, bằng phép định lượng định tính, bởi mỗi một con người là một tiểu vũ trụ tồn tại trong cái thế giới đại vũ trụ bao la.

"Nếu trái tim anh chỉ là phút giây sướng vui, nó sẽ nở nụ cười dịu hiền và em sẽ thấu hiểu nó rất nhanh. Nếu trái tim anh chỉ là nỗi thương đau, nó sẽ tan thành giọt lệ phản ánh nỗi sầu thâm kín. Nhưng em ơi, trái tim anh là tình yêu. Niềm vui sướng và nỗi khổ đau của nó là mênh mông, những gì tình yêu thiếu thốn và giàu có là bất tận. Trái tim anh ở bên em như chính đời em, nhưng có bao giờ em biết hết nó đâu."

Lại là những câu giả định, chàng trai giả định rằng nếu tâm hồn mình chỉ là thuần túy những trạng thái đơn thuần, dễ hiểu, là giây phút lạc thú hay là khổ đau thì người yêu có thể hiểu được nó rất nhanh. Nhưng trái tim của chàng trai thì không đơn thuần như vậy, nó chứa đựng một tình yêu vô bờ dành cho cô gái, nó vừa có vui sướng, khổ đau, vừa đơn thuần nhưng lại vừa phức tạp, điều này cũng đồng nghĩa với sự trọn vẹn trong tình yêu là vô hạn, vô biên, trường kì, không thể đo đếm được.

Không màu mè, dụng công, Ta-go bằng tất cả sự chân thành trong tình cảm của mình để dệt nên những câu thơ tuyệt vời với những hình ảnh tuyệt diệu nhất, từ đó bộc lộ một tình yêu tuyệt mỹ khiến cho triệu trái tim độc giả phải rung lên cảm động.